

Toimitusjohtajan katsaus

Aurinkoenergiasta tuli arkipäivää

Vuonna 2014 uusi aurinko alkoi paistaa miljooniin mökkeihin. Aurinkopaneeleista, jotka pitkään olivat olleet lähinnä rikkaiden maiden kallis harrastus, kehittyi monissa aurinkoisissa maissa kilpailukykyinen tapa tehdä sähköä. Aurinkovoimaan investoitiin enemmän kuin koskaan ja rakentamisen painopiste siirtyi avokätisten tukien maista sinne, missä paistaa paljon.

Läpimurron taustalla on pitkäaikaisia panostuksia tekniikan ja tuotannon kehittämiseen. Työssä on ahertanut myös paljon suomalaisia, muun muassa ABB:n palveluksessa. Aurinkoteknologiasta onkin tullut jo tuhansia suomalaisia työllistävä vientiteollisuuden ala. Se on yksi niistä monista puhtaan teknologian aloista, joilla suomalaisten paneutuminen ihmiskunnan visaisimpien ongelmien ratkomiseen on vastannut tarpeeseen ja kysyntään.

Aurinkovoimalat ovat edullisia käyttää, mutta kalliita rakentaa. Jotta niillä voitaisiin korvata vanhoja vaihtoehtoja, kuten takapihojen generaattoreita ja kodeissa käyrittäviä kerosiinilamppuja, tarvitaan paljon pitkäaikaista rahoitusta. Vauraissa ja vakaissa maissa sitä on tarjolla hyvin, mutta köyhissä maissa hankkeiden eteneminen riippuu usein kehitysrahoittajista.

Finnfund teki vuonna 2014 sijoituspäätökset osallistumisesta neljän eri aurinkovoimalan rahoitukseen. Valmistuttuaan ne tuovat puhdasta sähköä yli miljoonalle ihmiselle Jordaniassa ja Hondurasissa. Koska aurinkovoimaloiden rakentaminen on nopeaa, viime vuoden sijoituspäätökset tuovat helpotusta akuuttiin sähköpulaan jo tänä vuonna.

Kaikissa hankkeissamme aurinkoenergian laskettiin olevan muita vaihtoehtoja edullisempi tapa tuottaa sähköä. Tämä on tärkeää, sillä laskua ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ei pidä lähettää köyhimmille ihmisille.

Aurinkoenergia nousikin viime vuonna muun uusiutuvan energian ja kestävän metsätalouden rinnalle Finnfundin painopistealueeksi. Tiivis yhteistyömme alan suomalaisten toimijoiden ja niiden kumppaneiden sekä muiden kehitysrahoittajien kanssa jatkuu. Lisää hankkeita on valmistelussa.

Energiatehokas on ympäristöystävällinen

Toinen ilahduttava läpimurto, johon panostimme vuonna 2014, koskee energiansäästöä. Suomi on ”insinöörimaa”, jossa lukuisat suuret ja pienet yritykset ovat kehittäneet eri aloille energiaa ja materiaalia säästäviä ratkaisuja. Maailmalla näiden ratkaisujen avulla säästetään jo enemmän energiaa kuin mitä suomalaiset kuluttavat. Kehitysmaissa ja nousevilla markkinoilla suomalaisia ratkaisuja käytetään vasta vähän.

Energiatehokkaan tekniikan käyttöönottoa voi vauhdittaa energiapalveluyhtiö, joka etsii säästömahdollisuuksia, toteuttaa tarvittavia investointeja asiakkaidensa puolesta ja saa tulonsa syntyneistä säästöistä. Sellaisen perusti suomalainen GreenStream Networks kumppaneineen Kiinaan, Finnfundin rahoituksen turvin. Vauhtiin hankeyhtiö pääsi viime vuonna. Nyt sen organisoimissa energiatehokkuusinvestoinneissa on mukana jo useita suomalaisia yrityksiä. Sekä niille että GreenStream Networksille kyse on myös referenssihankkeista, joiden turvin tavoitellaan ja on jo saatukin uusia mahdollisuuksia, Kiinassa ja muilla uusilla markkinoilla.

Yritysten rooli kasvaa

Energiasektori on malliesimerkki yritystoiminnan ja kehitysrahoituksen kasvavasta roolista kehitys- ja ilmastopolitiikassa. Avokätisellä tuella kehitysmaiden valtionyhtiöille yleensä ja ilmastohankkeille erityisesti on voinut olla joskus sijansa, mutta sitä on vaikea perustella nyt, kun tarjolla on monia yrityksiä ja teknologioita, joista kilpailukykyisimpien hankkeissa raha ei kulu vaan tuottaa. Hyvien hankkeiden rahoittaminen on tehokkaampaa ja tuloksellisempaa kuin tuen jakaminen.

Sama ajatus pätee monilla muillakin toimialoilla ja hyvinkin haastavissa tilanteissa. Jopa konflikteista toipuvissa maissa yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantaminen on keskeistä niin työpaikkojen luomiselle kuin veropohjan laajentamiselle. Kaupallista rahoitusta täydentävän ja katalysoivan kehitysrahoituksen tavoitteena on, että humanitäärisen avun kohteista tulee oman onnensa seppiä ja hauraista maista kiinnostavia kasvumarkkinoita.

Finnfund on rahoittanut yritysten hankkeita kehitysmaissa vuodesta 1980 alkaen. Aluksi toimittiin lähinnä sittemmin vaurastuneissa maissa, nykyisin enimmäkseen verraten köyhissä maissa, etenkin Afrikassa. Toiminta on ollut itsekannattavaa. Yhtiön pääomaan kohdistettuja kehitysyritysohjelmoja ei ole kulutettu vaan ne ovat kiertäneet hankkeista toiseen tuottaen samalla työtä ja toimeentuloa kohdemaihin ja mahdollisuuksia myös suomalaisille osapuolille. Yhtiöön on kertynyt Suomessa ainutlaatuisia osaamista kehitysmaiden markkinoista ja niillä toimimisesta.

Paljon tuloksia, enemmän mahdollisuuksia

Vuonna 2014 Finnfund päätti sijoittaa 25 hankkeeseen yhteensä 115 miljoonaa euroa. Maksatuksia hankkeisiin tehtiin ennätyselliset 73 miljoonaa euroa ja hankkeissa ulkona olevan rahan määrä nousi lähes 300 miljoonaan euroon. Jos mukaan otetaan maksamattomat sijoituspäätökset, yhtiön hankesalkku ylitti ensimmäistä kertaa puolen miljardin euron rajan.

Vaikka toimintaympäristö useissa kohdemaissa oli vaikea, toiminta oli kannattavaa. Yhtiön rahoittamissa hankkeissa tehtiin kymmeniä isompia ja pienempiä investointeja, luotiin työtä ja parempaa toimeentuloa tuhansille ihmisille ja parannettiin tuotteiden tai palveluiden laatua tai saatavuutta miljoonille kuluttajille.

Muiden pohjoismaiden kehitysrahoittajiin verrattuna Finnfundiin on panostettu vähän, mutta tuloksellisesti. Sijoitusten ja saavutusten kasvu viime vuosina on perustunut kehitysyhteistyövaroista saatuihin pääomankorotuksiin, urauurtavien hankkeiden tekemiseen ns. erityisriskirahoituksen turvin, sekä näiden ja kannattavan toiminnan mahdollistamaan kohtuulliseen lainanottoon. Lainamuotoisia sijoituksia valmistellaan edelleen täydellä teholla, mutta pääomasijoitusten tekemisessä rimaa on jo jouduttu nostamaan.

Ensi vuodesta alkaen toimintaedellytykset ovat keväällä 2015 valittujen päättäjien käsissä. Ilman lisäpanostuksiakin hankkeista palautuvia varoja voidaan kierrättää uusiin hankkeisiin. Se merkitsisi kuitenkin marginalisoitumista maailmassa, jossa kehitysmaiden markkinat kasvavat ja jossa kehitys- ja ilmastopolitiikka antaa yhä enemmän tehtäviä yrityksille. Jos pääomankorotuksille ja erityisriskirahoitukselle saadaan jatkoa, Finnfund voi rakentaa paljon lisää siltoja suomalaisen osaamisen, kehitysmaiden tarpeiden ja kysynnän sekä kansainvälisten rahoitusmahdollisuuksien välille.

Kiitän Finnfundin asiakkaita, henkilöstöä ja muita sidosryhmiä hyvästä yhteistyöstä vuonna 2014.

Jaakko Kangasniemi
toimitusjohtaja